

Lucc

615

2009

294

40987

891-41 | Beginning
2-50 | Purchase
|
891-41 | 29/24

Лиц
615
шк

ФОКСОВ М. С. АДДИ

ԿԱՏԱԿ-ՎՈԴԵՎԻ ՄԵԿ ԱՐԱՐՈՒՄՖՈՎ

1010
40957

ՓՈԽԱԳՈԽ ԹԵՂԻ
ԾԱՌ ԱԱՐԴՅՈՒՆ-ԱՔԵԼԱՆՅԵՎԻ

Настоящая пьеса, подъ названиемъ „ДОКТОРЪ ПРИНИМАЕТЬ“
соч. Ивана Щеглова, передѣл. Адама Сардарянинъ-Аревшатянаца,
разрѣшена г. Главноначальствующимъ Гражд. частью на Кавказъ,
къ представлению на сценажъ края.

2103

Թ. Բ. Ձ. Բ. Ս.
ՏՊԱՐԱՆ Տ. Ա. ԱՕՏԻՆԵԱՆՅ
Գիգոր. Т. М. Ротинянца на Гол. пр., д. № 41.
1900

ԳՈՐծՈՂԻ ԱՆՁԻՆՔ

- 1) Թէ՛ՌԴՈՐՈՍ ՄԱՄՈՒԲԵԱՆՅ, նեարդալին և հոգեկան հիւանդութեանց բժշկապիտ, 45 տարեկան:
 - 2) ՎԱՍԻԼԻ ԶՈՒԲՐԵԲԻԳ ՇԱՐԲԱԹԵԱՆՅ, ակղիզնի չքաղաքական նիկ (աստիճանաւոր, երբեմն տառցիչ բնական-գիտութեան), 43 տարեկան:
 - 3) Օր. ՎԱՐՄԵՆԻԿ ՆԱԶԻԿԵԱՆ, 18 տարեկան:

Խ ԵԱՖԻԱ. ՍԱՅԹԱՔԵԱՆ, որբեալրի, 35 տարեկան:

 - 4) ԳԵՐԱՍԻՄ ԱՐՃԵՆԵՍԵՆ, դերձակ, 45 տարեկան:
 - 5) ԵՐՈՒԱՆԴ ԴՐԻԴՈՒԿԸՆԵԱՆ, հոգեկան հիւանդ, 30 տ.
 - 6) ԹԱԹՈՍ, Մամուրեանի ծառան, 30 տարեկան:
 - 7) ՄԱԳԴԱՆ, Մամուրեանի աղախինը, 25 տարեկան:

Անցքը պատահում է Մամուրեանի առանձ-
նասենթակում:

mp 614

615-2009

ՏԵՍԱՐԱՆԻ ՆԿԱՐՍԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

Տեսարանը ներկայացնում է բժիշկ Մամուրեանի առանձնահնականից: Դիմացը մուտքի դուռ՝ որ տանում է զէպի զահինքը: Հանգիսականներից աջ կողմը կողմնակի դուռ զէպի նախասենեակը: Զախ՝ երկու պատոհան, որոնց արանքներում գրասեղան իւր պարագայքով: Խոկ աջ զահաւորակ: Միջին դուռն աջ կողմը մի ցած կամող, որի վերաց գեղօրաւիքի շշեր և բժշկութեան վերսրբեալ գործիքներ և զանազան պրօֆէսաօրների կիսարձաններ: Աջ կողմը գրքերի պահարան և լուսացարան: Պահարանի գլխին զանազան թռչունների խրտուիլակներ: Անկիւնում մի մարդկային կմախք: Խոկ պատերին ընագիտական քարտէզներ: Գահաւորակի մօտ մի մարդարեալ սեղանիկ, վրան սողալով մի սիֆօն, արկղիկներ և հայելի: Բեմի մէջ տեղը՝ զէպի նախաքեմը կրկին մի կլոր սեղան, երկու կողքին աթոռներ, մէկը հիւանդի համար՝ միւսը բժշկի: Ցերեկ է:

ՏԵՍԻԼ 1

ԹԱԹՈՒՄ (միայնակ):

ԹԱԹՈՒՄ: (Մաքրով է բժշկի բաժկոնակը):
Չեր տըկը զրուստ որ քամբազտութիւն է ծառայել էսպէս գիտնական բժշկի մօտ. թքել եմ նրա գիտութեանը. մի նախեցէք սրա սերթուկին, ի սէր Սատուծոյ, ամբողջապէս եղի ու ճրաքուի մէջ է թաթախուած: (Բարձրացնելով ըրիմի մի ծայրից): Էհը՝, տեսէք, բոլորը ցեխումը շաղախած, ծայրելը մաշուած, հիմի սրանից հասկացէք կօշիկների հալը: Զարմանում եմ ճշմարիտ, մի մարդ՝ էդքան կարողութիւն ունենայ ու մի ձի էլ չպահէ, ախար էսքան էլ ժլատութիւն: (Մաքրելով սենեակը եւ կարգի պերելով զրասեղանը): Եհ, էլ մնալու սիրտ չունիմ, թէ որ մի բան կայ էս տանը ուրախանալու, էտ էլ մեր քոծն է: Նա որ չը լինի է, հաւատացէք մի սահաթ չեմ մնայ: Ճշմարիտ, լաւ աղջիկ է, սիրտս խիստ է կալել. էսքան տարուայ ծառայ եմ, էսպէս ուրախ ու էջխով աղջիկ չեմ տեսել: Մառալ է, մառալ: Թշերը հօ կաւենաս Սխալցիսի խնձոր ըլի:

ՏԵՍԻԼ 2

ԹԱԹՈՍ, ՄԱԳԻԱՆ

ՄԱԳԻԱՆ: (Մանում է աջ դռնից առելը ծեռչին): Հը՛, Թաթոս, Բնչ ես անում:

ԹԱԹՈՍ: Ո՛չ, Մագդան ջան, եկար հոգիս. Բնչ եղաւ մեր բայզուզը, գնաց:

ՄԱԳԻԱՆ: Գնաց, կորաւ:

ԹԱԹՈՍ: Փիւհ, էն քինթն ու պառնգը որ տեսնում եմ է, աղբաթս խառնվում է: Մարդ իմանալ Բնչ բան ունի Կօջորում: *)

ՄԱԳԻԱՆ: Ով գիտէ, աղջիկ պարոնը կանչել էր:

ԹԱԹՈՍ: Զհանգամը նրանց գլուխը: Դուն ինձ ասա, մարտլ ջան, մենք երբ ենք պատկիում, երբ: (Ըլզում է փաղաքշել եւ զրկել, զայց Մագդանը մերժում է): Հը՛, Բնչ ես փախչում, տօ սարի էծ, մի վախենար, չեմ ուտիլ: (Լեզուն հանելով եւ ծաղվելով) Հը՛ը... (Յանկարծ յարձակուելով) Վայ ուտեմ ես քո պաճո քինթը:

ՄԱԳԻԱՆ: Ա՛յ հողեմ գլուխդ ու զուռնայ քիթդ, հը՛:

ԹԱԹՈՍ: Լաւ, ասա՛, տօ հուջաթ, ախար երբ ենք պատկիում է:

*) Թիֆլսից 19 զերստ հեռու աւան է:

ՄԱԳԻԱՆ: Է՛յ, խելօք, որտեղ են փողերը, որ հէնց մի գլուխ «պսակ, պսակ» ես կանչում:

ԹԱԹՈՍ: Ե՛հ, բան չունիս, փողերը... Ասենք մի մեծ բան էլ չի, մի հարիւրանոց ու քու ջանը, պլծաւ գնաց:

ՄԱԳԻԱՆ: Հա՛, հեշտ է առել «հարիւրանոց», էն էլ էսպէս բժշկի մօտ: Անիրաւը ասա թողնում է որ հիւանդներից մի «հա չայ» էլ է ուզենք:

ԹԱԹՈՍ: Դու արխալին կաց, ինչոր ջանումս ջան կալ ու գլխումս զուզ կալ, պէտք է բանեցնեմ: Քո արևել, Մագդան ջան, զարթուն թէ քնած տեղս մէ գլուխ դրա վրայ եմ մատծում: Քեզ էդուէս եմ սիրում, տօ սիկլօկօկօ: Ա՛յ կ'տեսնես թէ ինչ ուստութիւն եմ բանեցնում:

ՄԱԳԻԱՆ: Ո՛, էդ աչքերը որ տեսնում եմ, ամէն բան քեզնից սպասելու է, ով քեզ չի ճանաչնեմ...

ԹԱԹՈՍ: Զէ, չէ, Մագդան ջան, անմեղ ես կասկածում, մի՛ վախենար, խօսքս խօսք է. Եթէ չ'հասնենք մեր մուրագին՝ թքի՛ր դու էլ իմ երեսին: Տօ գիծ, Բնչ ես վախում, ոմէն բան ձեռքիցս կը գալ: Լսիր, քեզ մի բան ասեմ. Հերու Արձաւիրում մի ամսի չափ պարապ մնացի, գիտես ինչ արի:

ՄԱԳԻԱՆ: Ես Բնչ գիտեմ, յիմար, էնպէս ես հարցնում, կարծես կողքիդ լինէի:

ԹԱԹՈՒ: Գերասան գարձալ, քո ազիզ արևը.
Կօշկակարի գեր կտառեցի:

ՄԱԳԻԱՆ: Վայ քեզ չ'թաղեմ, Թաթոս, զորթ
ես ասում:

ԹԱԹՈՒ: Աստուած վկայ և էնսլէս լաւ բան
է եղել գերասանութիւնը, որ նրանց մէջ մեռնեմ էլ,
դարդ չունիմ. առ, գերասանները որ կան երկնքի թըու-
չուններ են, թու չուններ: Հայ, կօշկակար խաղալը
դեռ ոչինչ, մի օր էլ Փրանցուզի թագաւոր շինեցին:

ՄԱԳԻԱՆ: Վայ գու գեզինը չ'մտնես, Թաթոս,
մէկ տեսել էլ՝ ոչինչ չեփ ուզիլ: (Ծիծաղելով): Օհ,
գու մասխարա, մայմուն: Արի ու մի ծիծաղիր,
Թաթոս ու Փրանցուզի թագաւոր, հայ, հայ, հայ:

ԹԱԹՈՒ: Դու ծիծաղիր, ծիծաղիր, մի տե-
սել էիր թէ ամէնքը ոնց էին գոզում. ասում էին
ոգու վերջը լաւ կօմիկ կ'լինես: Սպասիր, տես մի
օր ինչ խազ եմ հնարում: (Նախասենեակում
լսվում է զանգի ծայն):

ՄԱԳԻԱՆ: Ա՛հ, կարծեմ մեր զանգն էր: (Ուղ-
ղուելով հայելի մէջ): Դէհ, արի ու սրանց մէկ
մէկ հասկացրու որ բժիշկը չէ ընդունում:

ԹԱԹՈՒ: (Որ մտածում էր, յանկարծ մի
միտք է յղանում): Սպասիր, սպասիր, գու չ'ասես
թէ բժիշկը չէ ընդունում:

ՄԱԳԻԱՆ: Տօ ցանցառ, բաս ինչ ասեմ:

ԹԱԹՈՒ: (Արագութեամբ հանում է իւր ա-
մառային պիղջակը եւ հազնում է ըժշկի երկար
սիլոթիմկը, քթին դնում է ոսկեայ պէնսնէն, ճա-
կատը քորելով՝ արտասանում է հանդիսաւոր): Այ
ինչ, ասա բժիշկը ընդունում է»:

ՄԱԳԻԱՆ: Ինչ ես անում, խելագար, լաւ
մտածիր, տես, որ գլխներիս փորձանք չ'բերես:
(Ակալի ուժնող զանգի ծայն): Տէր Աստուած, նորից
գանգի ձայն, ես վախենում եմ:

ԹԱԹՈՒ: Տա, խէպօ, ինչ ես վախենում, ընդ-
հակառակը ուրախացիր, հոգիս, այդ քո բաժինքի
փողերն են որ ծնգծնգալով գալիս են:

ՄԱԳԻԱՆ: Դու էգուս ասա, տես որ ծընդ-
ծընգալով ու կնծին էլ տալով մեզ բերդը տանեն:

ԹԱԹՈՒ: Ե՛, վախկոտ, գնա շուտ, բաց գուռը:
(Արագ): Բայց սպասիր, սպասիր, տես, մուզայիթ
ժաժ արի. եթէ եկողներից ծանօթ հիւանդներ
լինին, առանց սպասեցնելու գէմուզէմը կասես թէ՝
բժիշկը բաղնիք գնաց, իսկ եթէ նոր մաբդիք են,
այսինքն թագա ձկներ, քտղաքավարի համեցէք
արա. ոչխարներին ուղղակի եախիցը բռնած ներս
քաշիր:

ՄԱԳԻԱՆ: Դուն իստակ խելքեցը. Կ'հանես,
անառակ... ինքս էլ չ'գիտեմ թէ ինչ է լինելու:
(Դուրս է գնում աջ կրողմը):

§ Ե Ա Յ Ի Լ 3

ԹԱԹՈՍ (միայնակ):

ԹԱԹՈՍ: Իսկ ես կարծում եմ, որ ոչինչ էլ չի լինի, բացի խերն ու գաղումը: Նատերը հենց իմանում են թէ բժշկութիւնը մի մեծ բան է: Հարցնողն ով է. իրան տուր սուտ ու մուտ մի գեղ, մի ներքեցն ուղղեցին, իրինը բարպարա, պլրծաւ գնաց: Նատ դարդս է թէ հօրս կուշալ կերթալ, ուրիշները դիւժին դիւժին են ճանփու դնում, մեծ բան է մի երկուսին էլ ես զրկեմ ի վերին երուսագէմ: (Ծրջում է այս եւ այն կողմ, դիտում է առարկաները): 0'հ, էս ինչ նաշխուն դութիք են... վահ, կանֆետներ են: (Երկու հատ պերանդն է ծգում): Խւֆ, լազար, մէջը ուսմ էր, մեր տղալ, աւտաս էս էն ըիժա մաթուշկի համար է պահէլ. տեսնում էք մեր քաւթառին: Ինչ որ է, սրանք էլ պէտք կգան, հենց ոչինչ էլ որ չինի է, Մագդանի փորը ցաւի թէ չէ, թաք թաք նրան կտամ: Թարսի պէս էս տարի էնքան խիար են բերել, որ ում փոքն ասես չի ցաւի, բայ ինչ զոհումար կ'լինի. թող հօրէսի զէնը սրանք փորտցաւի գեղ լինին, ուրեմն՝ օյբան բեցինք: (Արկոհկը զնում է գրպանում եւ հանում է բռված սիսեն): Վահ, էս ինչքան լարլաբու եմ ունեցել, տօ', արի

սրանք էլ հաբեր ըլնեն, հը... (Նայելով հայելիու, փողպատն ուղղում է): Եհ, անպիսան, ժամանակ գտառ ու կոշուս էլ հրմի պոկուեց: (Իրոնում է, գոնում է եւ գրպանը զնում, յետոյ քսակը հանելով նախ համբուրում է, վերջը թքում վրան): Թփնւ, թփնւ, թփնւ. գէհ, քեզ տեսնեմ, աքա պոքտաման ջան, աշխատիր մի լաւ փքուես ու տրոգուես, իմ սիրուն Մագդանի սիրտն էլ հովցնես: (Դնում է աջ գրպանը, տեսնելով Մագդանին) Հը!, ով կար:

§ Ե Ա Յ Ի Լ 4

ԹԱԹՈՍ, ՄԱԿԴԱՍ

ՄԱԿԴԱՍ: Մի ալծի միքուքով մարդ է, երան էլ կինալք, մէկը բոլորովին չոր ու ցամաք, իսկ միւսը ուռած ու փքուած: (Նախանձու): Պու էլ, տես անզգամ, էտ կանանց հետ խելօք կաց թէ չէ աչքերդ կը հանեմ: (Ուզում է մատը աչքը կոխել):

ԹԱԹՈՍ: Հը, հը, հը... սարսադութիւն չանես:

ՄԱԿԴԱՍ. Աւելորդ խօսքեր չ'ծախսես թէ չէ էլ չես պըծնի ինձանից. ես լաւ գիտեմ ինչ պառող էլ որ ես:

ԹԱԹՈՍ: Ինչ ես ասում, Մագդան ջան, ուր

ես հոգիք կրակ գցում. Էլ զիժ, ես իմ ազունակին, իմ սիկլօկօկօին մթթէ կարող եմ դաւաճանել: Դէս թող, խօսելու ժամանակ չէ, հիմի ես բժիշկ եմ՝ դժբառը թաթու, թող մի քիչ սուրբիոզնանամ, պէտք է գլուխս ծանր պահեմ, փիլիսոփայի նման խօսեմ: Տես ինչ խրթին գրաբար եմ խօսելու:

ՄԱՐԴԱՆ: Քո գլխի արելը, շատ բան որ դու դիմես:

ԹԱԹՈՒ: Փառք Աստուծոյ, երեք գօքտոր եմ փոխել. ամօթ էլ կ'լինի ինձ համար, որ գեղեր տալ էլ չգիտենամ. երկու տարի նաւթուլուխի հիւանդանոցի պահապան եմ եղել. մի գեղերի անուններ գիտեմ. որ շշկուած մեաս: Օլքում լեզնի, իբիմը բարբարիս, բարեհս, իոնովէտուանա, չարբում համբառաս, ուրիշ էլ ինչ ես սւզում՝ իտիկապառամ, առշխառելում զննցի. Էլի առեմ՝ զալենքին զուրուած:

ՄԱՐԴԱՆ: Ա՛յ գլուխդ մեռնի, հը՛, ասա Փեր շալ ես, էլի:

ԹԱԹՈՒ: Ինչ Փերշալ, ինչ գալլաք—դօյուուր Թաթոս, էլ, սարսաղ: Դէս, հեռացիր, հեռացիր գլխից որ պէտք է հիւանդներին ընդունեմ:

ՄԱՐԴԱՆ: (Դնում է եւ անմիջապէս վերադառնում): Թաթոս ջան, հոգիս, զգոյշ կաց քեզ մատաղ, չսարսաղանաս ու տղեւացիտ բան չ'անես:

ԹԱԹՈՒ: Եէչ, ոադ ըլի գլխիցս, ի սէր Աստուծոյ, դուն ինձ բան մի սովորեցրու, իմ գիտեցածն էլ ինձ հերիք է:

ՄԱՐԴԱՆ: (Չամչ անելով): Ը՛չ, մայմուն, մասխարա: (Դուրս է զնում դէպի նախասենեակը):

ՏԵՍԱԿ. 5

ԹԱԹՈՒ (միայնակ):

ԹԱԹՈՒ: Ալժմ տեսնենք ամէն բան կազգէն է թէ ոչ: (Արագութեամբ կարգի է զերում թժըշկական առարկաները, յետոյ ուղղվում է հայելու մէջ): Ոչինչ, բաւականին խորհրդաւոր պատկեր ունիմ: (Պէսսմէն ուղղելով եւ փրթկալով) Հա, հա, հա, մէկ քթիս նայեցէք, 'ի սէր Աստուծոյ, հէնց գիտենաս քթոց ըլի՛ բայց արի տես որ սազում է: Վահ, վահ, վահ, ինչ հիանալի ճակատէ է, իսկ և իսկ վարդապետական ճակատ: (Չեռքերը տրորելով շրջում է եւ յանկարծ տեսնելով սեղանի վերայ ուտելիք): Օհօ, էս լաւ է, բժիշկս իրեգուն բան չի կերել. Էհ ուրեմն ես կուտեմ որ մի փոքը ոյժ առնեմ, եռանգս աւելանալ: (Արագութեամբ ուղում է եւ շոտ շոտ ողի խմում): Դէս, Թաթոս Մինալիս, քեզ տեսնեմ: Այս քո կենացը, հոգիս, (կոնծում է): Աստուծած քեզ յաջողութիւն տայ ու բոլ բոլ էլ փողեր: (Սորից խմում է): Ե՛չ, ոչինչ,

վնաս չկալ, էսօր հինգշաբթի է, փառք Աստուծոյ՝
օրը բարի է, լրւսնի էլ 25-ը: Ո՞վ գիտէ, կարելի է
իմ բաղդից սարսաղների թիւը շատ լինի. (Կոն-
ծում է երրորդ բաժակը. Ժամացոյցը տասն է
խփում) Ուխայ, ինչ իր ժամանակին հովացրի
սիրտս, Է... (Նորից ուղղուելով, հազարով, խոր-
հըրդատը դիրք բռնելով, սաց է անում միջին
դուռը): Պարոնակը, համեցէք, ում հերթն է:

ՏԵՍԻԼ 6

ԹԱԹՈՍ, ԲԱՐՍԵՂ.

ԹԱԹՈՍ: Ում հետ պատիւ ունիմ խօսելու:
ԲԱՐՍԵՂ: Վասիլի Զուրաբիչ Շարբաթեանց,
աքցիզնի չինովնիկ, երբեմն մանկավարժ, դաստիու-
աշխարհագրութեան և բնական գիտութեանց շերա-
մապահական և այգեգործական գլուցներում. եզել
եմ վերակացու խուլ և կոյր աղջկերանց դպրոցներում:

ԹԱԹՈՍ: Ա՛, ուրախ եմ, ուրախ: Ուրեմն
կոյր գլուցներում. շատ բարի, գեղեցիկ: Նստեցէք
խնդրեմ: (Սստում են): Ի նչով կարող եմ օգատակար
գտանիլ:

ԲԱՐՍԵՂ: Ամէն բանով, դօքտոր, ամէն բա-
նով: Տեսէք թէ ինչ, պարոն բժշկապետ, ինձ վը-
ռողական թվում է որ վերջին օրերս ես տանջվում
եմ դէպլոմատիոնը:

ԹԱԹՈՍ: (Զարմացած Բարսեղին): Ի՞նչ, ի՞նչ,

ԲՆՀԱՎԵՔ: ասացիք:

ԲԱՐՍԵՂ: Դիպլոմատ:

ԹԱԹՈՍ: (Հուրջ): Նեղութիւն կրեցէք բա-
ցատրել զմանըամասն, այսինքն...

ԲԱՐՍԵՂ: (Քիչ շփոթուած): Այսինքն,,.. տես-
նում եմ բոլորպին ոչ այն՝ ինչ որ իսկապէս գո-
լութիւն ունի կեանքի մէջ:

ԹԱԹՈՍ: Ա՛... այսինքն տեսնում էք այն՝
ինչոր չկալ աշխարքումը — հասկացայ. Հասկացայ:
Գիտէք, պարոն Շարբաթեանց, այժմ զհիւանդու-
թիւնն այն սաստիկ տարածեալ է մարգաց մէջ,
(ուղղուելով) մանաւանդ ՚ի մէջ վարժապետաց և
վարդապետաց: Իսկապէս ԲՆՀԱՎԵՔ է այդ բանը երե-
ւում ձեզ:

ԲԱՐՍԵՂ: Միշտ այլակերպ: Ա՛յ, օրինակի հա-
մար այժմ — թէև նայում եմ ձեզ վերայ, բայց ինձ
թվում է որ — դուք բոլորպին այն չէք, ինչ որ պի-
տի լինիք:

ԹԱԹՈՍ: (Շփոթուած եւ երկիրով): Բայց և
այնպէս պարզեցէք... այսինքն... ԲՆՀ է թվում
ձեզ: (Կողմը): Այլակերպը դու ես, հայվանի գլուխ:

ԲԱՐՍԵՂ: Նատ կարելի է ձեզ տարօրինակ
երեալ... այժմ ինձ թվում է որ դուք... (Կակա-
զելով): Խամէ...լի...օն էք:

ԹԱԹՈՒ: Ե՞ս խամ միւ... լիօն:

ԲԱՐՍԵՂ: Այսինքն, ուրիշ կերպ ասած ձեր Փիզիոնմիան՝ դիմագրութիւնը ինձ լիշեցնում է խամէլիօն: Տեսէք ինչ, որովհետև ես երեխն եղել եմ բնագիտութեան ուսուցիչ... կարծես միշտ երազում լինիմ և ալդ պատճառաւ էլ բոլոր առաջկաները ինձ գաղաններ են երեւում:

ԹԱԹՈՒ: (Որ նստած էր կնճոռու, կասկածը փարատում է. քիչ լորութիւնից յետոյ): Առ հասարաւում ժամանակի իցէք ալդ գրութեան:

ԲԱՐՍԵՂ: Իսկապէս հէս օրին, գիշերը չեմ տեսնում իմ առաջ որ և է այլանդակութիւն:

ԹԱԹՈՒ: Յետ կոճկեցէք զբանկոնակն ձեր և երկու անգամ կուշտ կուշտ շունչ քաշեցէք: (Բարսեղը կատարում է. Թաթոսը մուրծով մի քանի տեղ պինդ պինդ զարկում է եւ ականջ դնում): Ներեցէք իմ անհամեստ հարցմունքին... գուք իսկապէս սիրում էք զուարձանալ... այսպէս ասած մի փոքր... (Կոնծելու նշան է անում):

ԲԱՐՍԵՂ: (Եթու մասը իռորդին իփելու): Այսինքն... այստեղ:

ԹԱԹՈՒ: Այն, հէնց ալդտեղ: (Ուրախ մօտ է բերում ողիի ԺՇը):

ԲԱՐՍԵՂ: (Անհամարձակ): Ինչպէս ձեզ ասեմ... ամբինքն... երբ ես չեմ տեսնում շիշը, այն ժա-

մանակ համարեալ թէ... (Խէթ խէթ նայում է շշին):

ԹԱԹՈՒ: (Մտերդաբար): Դոկ երբ տեսնում էք:

ԲԱՐՍԵՂ: (Խորը հառաշանք արձակելով): ՀՀՀ... երբ իսկապէս ծարաւէց պապագում եմ... այն ժամանակ...ը...ը...

ԹԱԹՈՒ: Այ, տես որ իզուր, շնտ իզուր. ծարաւը միշտ պէտք է կոտրել, մանաւանդ կէս օրին: (Բերում է սկոտղի վերայ դարսած ուտելիքը, զինու, ողիի զաժակներ եւ դնում Բարսեղի առաջ): Համեցէք ինդրեմ:

ԲԱՐՍԵՂ: Այդ ինչ էք հրամայում, դօքտոր, ճշմարիտ՝ ես ամաչում եմ... ալսինքն... ուզում եմ ասել, եթէ դուք ես... պարոն բժշկապետ, կ'ընկերակցէք ինձ հետ...

ԹԱԹՈՒ: Եւ ինչու չէ, կ'ընկերանամ: (Բաժակին զարկելով իմում են):

ԲԱՐՍԵՂ: Զարմանում եմ, ճշմարիտ, թէ ինչպէս առաջին հայեացքից նախագուշակեցիք թէ բանն ինչումն է:

ԹԱԹՈՒ: Նըմ... եթէ ինձպէս պրօֆեսուրը չհասկանայ, բաս ով հասկանալցէ:

ԲԱՐՍԵՂ: (Անվատահ): Թո՞վ կ'տաք երկրորդել:

ԹԱԹՈՒ: Ինչու չէ, ինդրեմ, ոչ թէ երկրորդել, ուզում էք երբարդն էլ ու չորրորդն էլ. սրու-

նից վնաս չի գայ երբէք։ Սուտէ, բարեկամ, որ բժիշկները կ'արգելեն ասելով՝ թէ՝ «Ըստահար իցէ», նոքա ոչ գիտեն զբաղադրութիւնն սորա օգտակար։

ԲԱՐՍԵՂ։ (Ազահարար խմում է իրարու յետելից երեք բաժակ օղի): Ի՞նչպէս բացատրել ձեր այս սրտալի ընդունելութիւնը։

ԹԱԹՈՒՄ։ Ուզում էք միշտն իմանալ... այդ բժշկական ամենահասարակ ընդունելութիւնն իցէ։ Երբ հիւանդը կատարեալ կը խմէ, յայնժամ անկեղծ դառնալցէ։ բայց բժշկին որն աւելի կարևոր իցէ եթէ ոչ զանկեղծութիւնն։

ԲԱՐՍԵՂ։ Երբ բանը անկեղծութեան է հասնում, պէտք է ձեզ յայտնեմ, պարոն բժշկապետ, թէ ձեր օղին հրաշալի է և վարպետութեամբ է պատրաստուած։ Եթէ կարելի է մի բաժակ ևս... (Նորից խմում է, հնտզինտէ նկատելի է լինում արքեցութիւնը): Ա՛յ, ես սորան կասեմ բժիշկ։ Հոգի է հոգի և ոչ թէ բժիշկ։ (Բարձրածայն երգելով օպերայի եղանակով): Հիւանդ էի, հիւանդ էի, ընկած մահճում տրտմութեան...»

ԹԱԹՈՒՄ։ (Անմիջապէս ձեռքով ծածկում է Բարսեղի քերանը և ցոյց տալով միջին դուռ): Կամաց երգեցէք, այստեղ հիւանդներ կան։

ԲԱՐՍԵՂ։ Սփսոս որ հիւանդներ կան և խանգարում են... ճհ... (Զարկում է Թաթուսի ուսին)

Եւ յետոյ վզին փափաթւում): Ի՞նչ լաւ ժամանակ կ'անցկացնէինք... տփսոս, ափսոս... Բայց և այնպէս, սիրելի բժիշկ, ինձ մի խորհուրդ տուէք։

ԹԱԹՈՒՄ։ Ահա իմ խորհուրդը։ Այս տօները որ անցնին, ձեռք քաշեցէք արարից և փորձեցէք ռոմը։ իսկ քնելուց առաջ ձեր գլխին մի բուռը ծովի աղ ցանեցիք։

ԲԱՐՍԵՂ։ Եատ և շատ շնորհակալ եմ... (Վերկենալով): Օ՛չ... Գլուխս մի փոքր պտտում է... (ծիծառելով): Հը՛չ... կարծես հարբած լինիմ։ Փուք, բժիշկ, այնպէս բարձրացրիք իմ հոգնկան տրամադրութիւնը, այնպէս բարձրացրիք... որ ոչ մի նիւթականը չի վարձատրիլ ձեր այդ մարդասէր վարմունքը... (Դժուարութեամբ հանում է զրպանից քսակը և ուղղակի տալիս է Թաթուսին): Աշտատուիկ, երբ այդպէս է, խնդրեմ, ինքներդ ձեր ձեռքով, ինչ որ արժանի է, վերցրէք. մինչդեռ ձեր թողլտուաթեամբ կ'համարձակուեմ մի փոքր էլ... (Շարունակում է ուսել խմելը):

ԹԱԹՈՒՄ։ Համեցէք, համեցէք։ (Որոնելով փողերը, միջից հանում է մի տասը սուլիանոց): Սատանան տանէ, Աշմարիտ տեղն է որ թումնանոցը սլացնեմ, բոլորը մէկ է, պէտք է քեսուրաներում փշտցնէ, աւելի լաւ չէ ծոցին մօն տաքանալ։ չեմ էլ կարծում թէ համբորէ։ (Վեց-

նում է փողը եւ քսակը վերադարձնում): Շատ և շատ շնորհակալ եմ:

ԹԱՐՄԵՂ: (Վերկենալով՝ զիխարկն է որոնում, թաթուը արագութեամբ զտնում է եւ տալիս է հարսնղին): Խսկ ես՝ ինչպէս շնորհակալ եմ, ոչ ինչպէս... միմիայն պէտք է խոստովանել որ մոռացել եմ մոռացը... մի փոքր գլուխս այնպէս...

ԹԱԹՈՒՍ: Ոչինչ, ոչինչ, թող ալսօր փասն ձեր բացառութիւն եղիցի: (Զանգահարում է ղեափի կողմանակի դուռը): Մագդան, այս պարոնին զգուշութեամբ ճանապարհ դիր խոհանոցի գոնով: Յաեսութիւն, ազնիւ աստիճանաւոր:

ԹԱՐՄԵՂ: (Հագլնգալով): Յաեսութիւն... հոգի է հսկի, Աստուած վկայ, ալ քեզ քժիշկ: (Ժամանելով՝ լով սարծրածայն երգում է): «Բայց դու, քժիշկ, ինձ տուեցիր այս բալտան...»:

ԹԱԹՈՒՍ: (Որ առաջնորդում էր մինչեւ դուռը): Բեցեսկտը չըկորցնէք, ազնիւ բարեկամ և զգուշացէք չմըսացնել զերեկամունս ձեր:

ՏԵՍԻԼ 7

ԹԱԹՈՒՍ (մենակ)

ԹԱԹՈՒՍ: (Տաս ոութիւնոցը կնում է իւր գրպանը): Զէ, եղբայր, սՓթան շատ լաւն էր. թէ որ բանս էսպէս աջ գնաց ոչ թէ հարսա-

նիք, այլ ինչպէս տեսնում եմ կնունքի համար էլ գեռ մի բան կը մնայ: (Հսկում է միջին դուռն թեթեւ թրիւկոցը եւ օրիորդ Վարսենիկ նազիկեան մեղմ ծայնը):

ՎԱՐՄԵՂԻԿ: (Դրսից): Կարելի՞ է ներս գալ: ԹԱԹՈՒՍ: (Ոտղվում է եւ շրջունկները սրբելով): Ոչ միտև կարելի է այլ և հարկաւոր է: (Բաց է անում միջին դուռը, մտնում է օր. Վարսենիկը ծեռքին ընովիկի):

ՏԵՍԻԼ 8

ԹԱԹՈՒՍ, ՎԱՐՄԵՂԻԿ

ՎԱՐՄԵՂԻԿ: (Քնքոյշ եւ զողորիկ բարեւում է): Բոն ժուր, միւսիօ լը գօքտեօր:

ԹԱԹՈՒՍ: (Շփոթուած՝ թաշկինակը ծեռքին): Բո, բօ, բօն ժուր մտղմուազէլ:

ՎԱՐՄԵՂԻԿ: Փէւֆ... այս բնչ է, կարծես սոխի հոտ լինի կանգնած:

ԹԱԹՈՒՍ: Ալն, մի տքցիզնի չիսովնիկ էր ինձ մօտ, ստիգմեցի հում սոխ ուտել, որովհետեւ բժշկութիւնը ալդպէս էր պահանջում: Ներեցէք, օրիորդ, որ դուք... ալսինքն...

ՎԱՐՄԵՂԻԿ: Ախ, ես չեմ կարող ատնել սոխի հոտը, ես չեմ կարող... փէւֆ, փէւֆ... Ես ինձ վատ եմ զգում: (Ուզում է վայր ընկնել):

ԹԱՅԹՈՍ: (Թաթոսը բնուու է մէջքից եւ կրծքից ու զգուշութեամբ նստեցնում է բազկաթոռի վրայ, ուշադրութեամբ զնուու է կործը, սիֆոնից մի բաժակ չուր է լցնում եւ կամաց՝ ոտքի ծայրերի վրայ վազելով տալիս է վարսենիկին, մեղմ): Արդեօք չէք կամենալ մի բաժակ հանքալին ջուր, շատ օգտակար է... Արևաբնուրիչում վնաց:

ՎԱՐՍԵՆԻԿ: (Աչքերը փակած խմում է): Մերսի:

ԹԱՅԹՈՍ: Բայց 'ի սէր Աստուծոյ, ներեցէք ինձ, ես չեի կարող երեւակալել որ դուք այնքան քնքոյշ եք:

ՎԱՐՍԵՆԻԿ: Ա՛խ, ես այնպէս քնքոյշ եմ, այնպէս քնքոյշ եմ, դօքտոր, որ եթէ օդի մէջ տնախորժ հստ եմ զգում, իսկուն ուշամտակալում եմ. մինչեւ տնգամ եթէ փողոցում մի անվայել խօսք եմ լսում, անմիջապէս վատ եմ զգում ինձ: (Վերադարձնում է բաժակը): Մենք կանալքս՝ իրաւ որ, այնքան թոլլ, տնքան անպաշտպան արարածներ ենք, որ չգիտեմ ինչ կլինէք մեր վիճակը, դօքտոր, եթէ կողմնակի պաշտպանութիւն չլինէր: (Թարթափելով արտեւանումքը): Պօտեցրէք ինդրեմ ոտքի ալդ փոքրիկ լենարանը:

ԹԱՅԹՈՍ: (Թաթոսը կատարում է վարսենիկի ինդիրը): Համեցէք:

ՎԱՐՍԵՆԻԿ: Ոչ, ես այնքան քնքոյշ եմ, որ առանց օտարի օգնութեան ոչ հագնում եմ և ոչ հանում ե ոչ կառքի մէջ նստում: cher docteur, գոնէ դուք վճռեցէք, այս ինչ բան է որ ինձ հետ է լինում:

ԹԱՅԹՈՍ: Որպէս զի դօկտորը որոշ է թէ ձեզ հետ ինչ է լինում, նախ և առաջ պէտք է իմանալ թէ ձեր մէջ ինչ է կատարվում... ալսինքն՝ խօսելով թժշկական լեզուով, պէտք է ձեզ Կանադա-արեալութու: (Մարմար զանազան մասերին՝ ուսին, մէջքին, թիկունքին, կրծքին զարկում է մուրճով եւ յետոյ ականջը պինդ եւ կոպտաբար դնում կրծքին): Դա, գա... գա... Կօտ տակ. վուալա: (Քիչ լոռութիւնից յետոյ): Ինչով եք կերակրովում. օրինակ՝ դուք միս շատ էք ուտում թէ քիչ:

ՎԱՐՍԵՆԻԿ: (Կոտրաստունլով): Ես մինչեւ անգամ չ'գիտեմ թէ ինչ բան է միսը:

ԹԱՅԹՈՍ: (Նորից զարկում է մուրճով ուսագլուխը): Հըմ, լաւ չէ, իսկ սուփ կամ բոզբաշ:

ՎԱՐՍԵՆԻԿ: Հազիւ հազ, շատ քիչ, այն էլ նորա համար որպէս զի չը մեռնեմ:

ԹԱՅԹՈՍ: Աստուած իմ, վերջապէս սննդաբար ոչինչ չէք ուտում:

ՎԱՐՍԵՆԻԿ: (Թոյլ ճայնով): Չմեռը ուտում

եմ Լոտի շոկոլատ, իսկ ամսառը Սակայնանի մարդութնան:

ԹԱԹՈՒ: Եւ ուրիշ ոչինչ:

ՎԱՐՍԵՆԻԿ: Ուրիշ ոչինչ:

ԹԱԹՈՒ: Գոնէ բարիկենդանին եազլու կամ գաթալ չեք ուտում:

ՎԱՐՍԵՆԻԿ: Ոչ:

ԹԱԹՈՒ: Օ՛. լաւ չէ, լաւ չէ: (Կնճոռում է ճակատը եւ մասծում):

ՎԱՐՍԵՆԻԿ: (Կոտրատուելով եւ աչքերը քնքոյշ ոլորելով): Ո՛հ, Աստուած իմ, ինչու էք այսպէս խիստ նախում, պարոն պրօֆէսոր, ասացէք ինչ է իմ հիւանդութիւնը:

ԹԱԹՈՒ: (Խորհրդաւոր): Իմ կարծիքով ձեր մէջ պէտք է լինի կամ որպիտելիք, գեղերտիտրելով կամ ուղղակի որդուակիրափիլով:

ՎԱՐՍԵՆԻԿ: Միթէ այդպիսի հիւանդութիւն էլ կայ:

ԹԱԹՈՒ: Ա՛... իսկ գուք կարծում էք թէ չկմի: Օ՛, անսպալման պէտք է զրա առաջն առնել, այլապէս ձեզ սպասնում է զարհուրելի վտանգ:

ՎԱՐՍԵՆԻԿ: Ուրեմն, ես կարող եմ վատանալ:

ԹԱԹՈՒ: Հարկաւ, բայց ես ձեզ կտամ իրենք բարբարիսու և զուք կառաջանաք բոլորովին: Բացի այդ...

ՎԱՐՍԵՆԻԿ: (Ընդմիջելով): Բացի այդ:

ԹԱԹՈՒ: Ձեր կատարեալ կազդուրման համար անհրաժեշտ է լուզել ձեր քնքոյշ կազմուածքը: (Մօտենում է սեղանին եւ վերցնում է զանազան գործիքներ):

ՎԱՐՍԵՆԻԿ: Ո՛խ, ՚ի սէր Աստուածոյ, զգուշութեամբ. ես այնքան քնքոյշ եմ, այնքան քնքոյշ որ...

ԹԱԹՈՒ: (Գործիքները նորից իր անդն է դնում, քիչ լոռութիմից յետոյ): Բայց սպասեցէք: Ուրեմն, չեք լիշում երբ և իցէ մի դէպք, որ առանձնապէս ազդած լինի ձեր քնքոյշ կազմուածքի վերայ:

ՎԱՐՍԵՆԻԿ: Անկեղծն ասեմ:

ԹԱԹՈՒ: Պարտաւոր էք անկեղծն ասել: Բժշկի մօա հիւանդը պէտք է տմեն ինչ մի առ մի խոստովանէ, որպէս առաջի Սսոււծոյ:

ՎԱՐՍԵՆԻԿ: Ա՛, տեսէք թէ ինչպէս եր: Անցեալ գարնան, երբ ես մասնակցում էի «Զուարժասիրաց ըեկերութեան» պարահանդիսին... Յբշում էք խեղճ, լուսցարար կտնանց օգտին:

ԹԱԹՈՒ: Ինչպէս չէ, լիշում եմ, լետոյ:

ՎԱՐՍԵՆԻԿ: Այն ժամանակ նուագում էր զինուորական երաժշտութիւնը և զուք չէք հաւատաւ, շեր docteur, որ այգ երաժշտութիւնը այն-

պէս ներգործեց, այնպէս ներգործեց... (Թէ քվում է զահաւորակի վերայ եւ նազելով): Տուեք խնդրեմ կրկին մի բաժակ ջուր: Աստուած իմ, որքան քնքով եմ:

ԹԱԹՈՒ: (ՍիՓոնից լցնելով կրկին մի բաժակ ջուր): Խնչու դուք ինձ այդ բոլորը առաջուց չ'ասացիք. ես ալժմ շատ լաւ եմ հասկանում թէ ձեզ ինչ է հարկաւ:

ՎԱՐՍԵՆԻԿ: Ասացէք:

ԹԱԹՈՒ: (Ժիելով եւ մտածելով գրում է սուտ ղեղատում եւ տալիս է Վարսենիկին): Ածեցէք այս լաբլաբոները, թփու, ինչ եմ ասում... այս հարերը ջրի մէջ և քնելուց առաջ սորա ջուրը կ'խմէք կաթիլ կաթիլ. յետոյ տաքացրած արջի եղ քսեցէք կրծքին. իսկ ամենագլխաւորը պէտք է մէկի հետ պարէք, ում հետ էլ ցանկանում էք, բայց անպատճառ պէտք է պարել: Ա՛յ, եթէ կամենաք, փորձեցէք ինձ հետ: Ցանկանում էք հէնց պոլիս: ((Որպէս կավալէր կանգնում է առջեւ եւ առաջարկում է իւր ձնոքը)):

ՎԱՐՍԵՆԻԿ: Ձեզ հետ:

ԹԱԹՈՒ: Այս, ինձ հետ: (Սիրահարական հայեացք է ձգում Վարսենիկի վրայ):

ՎԱՐՍԵՆԻԿ: Ալժմ:

ԹԱԹՈՒ: Անպատճառ, որովհետեւ բժշկութիւնը երբէք չ'պէտք է յետաձգել:

ՎԱՐՍԵՆԻԿ: (Քնքով): Համեցէք: (Պարում են կարծ միջոց. Թաթոսը երգում է պօլիա պարի եղանակը):

ԹԱԹՈՒ: Առաջին անգամ այսքան ես բաւական է, ուրիշ ոչինչ. ազատ էք, գնացէք և մի վախեցէք:

ՎԱՐՍԵՆԻԿ: Մերսի: (Հանում է քսակեց մի տասանց եւ երկու մատի ծայրով բռնած քնքար տալիս է, նոյն ձեւով Թաթոսը ընդունում է):

ԹԱԹՈՒ: Յուսով եմ որ ալժմ ձեզ լաւ էք զգում:

ՎԱՐՍԵՆԻԿ: Ենորհակալ եմ, միլ ըեմերսիման: (Պատրաստում է զնալ):

ԹԱԹՈՒ: (Դլովս տալով եւ առաջնորդելով ուէպի ղուոը): Խնդրեմ: (Բաց է անում միջին ղուոը, Վարսենիկը ուէվէրանս է անում եւ ղուրս զնում):

ՎԱՐՍԵՆԻԿ: (Դրսից): Օ, ըլվուար:

ԹԱԹՈՒ: (Յետեւից): Օ՛, ըլվուար: Աշխատեցէք, քնքուշիկ օրիորդ, գիշերները չ'քրանէք, չ'մոռանաք արջի իւղ քսել ձեր կրծքին: (Կողմ): Տասը ուուրլի... վատ չէ: (Դէպի ղաճլիճը): Հետեալը:

§ Ե Ա Բ Լ 9

ԹԱԹՈՍ, ՄԱԳԴԱՆ (Խոհանոցից վերադառնալով)
եւ տ. ՍԱՅԹԱՔԵԱՆ:

ՄԱԳԴԱՆ: (Դէպի խոհանոց տանող դռներում): Ե՛ս, լիբը, ալդ բնչեր էիր տնում օրիորդի
հետ.

ԹԱԹՈՍ: Լոիր, լիմար. չես տեսնում կարմիր վարդը: (Ցոյց է տալիս տաս ոռւթիանոցը):

ՄԱԳԴԱՆ: Տես, անպիտան, զգալի, տպա թէ
ոչ ալդ անտօմիթ աչքերդ կ'հանեմ տոկից:

§ Ե Ա Բ Լ 10

ՆՈՅՆՔ եւ ՍԱՅԹԱՔԵԱՆ

(Միջին դռներում երեսում է ար. Սայթաքեանը):

ԹԱԹՈՍ: Լու է լու, կորիք, մթթէ չես
տեսնում որ հիւանդ կայ տանը: (Մագդանը դուրս
է գնում, Թաթոսը սպանալի հայեացք է քննում
եւ սկսում է սենեակի ամբողջ երկարութեամբ
յիտ ու առաջ մանգալ):

ՍԱՅԹԱՔ. Աւհ, Տէր իմ Աստուած, Տէր իմ
Աստուած, Բնչպէս խիստ ես, սիրելիս, մինչեւ ան-
դամ երկիւղալի է քեզ հետ գործ ունենալ:

ԹԱԹՈՍ: Նստեցէք խնդրեմ, տղախնիս էի
յանդիմանում:

ՍԱՅԹԱՔ. Ինչ նստեմ. նախ և առաջ դռւ
ինձ ուղիղն ասա, հօ չես կարատիլ:

ԹԱԹՈՍ: Ինչ էք ասում, մթթէ ես զառաբ
եմ կամ աւագակ: Ասացէք. Բնչ է խսկապէս ձեր
տկարութիւնը:

ՍԱՅԹԱՔ. Մրջիւնները, գօքտոր, մրջիւն-
ները հոգիս հանում են. երկրորդ գիշեր է հան-
գլստութիւն չունիմ նրանց ձեռքից:

ԹԱԹՈՍ: Ո՞րտեղ են մրջիւնները:

ՍԱՅԹԱՔ: Մթթէ յալտնի չէ—մէջքիս: Բացի
գրանից գլախ ծանրութիւն ունիմ և ձախ ձեռքիս
մատը կարծես դողում է: Օգնիր, հոգիս, շատ եմ
խնդրում:

ԹԱԹՈՍ: Նախ՝ Բնչպէս է ձեր անունը:

ՍԱՅԹԱՔ: Սոֆի:

ԹԱԹՈՍ: Այն, երևում է որ Սոֆիայ պիտի
լինիք: Երկրորդ՝ շատ ժամանակ է որ ալդպէս էք:

ՍԱՅԹԱՔ: Ասացի որ երեկ գիշերուանից...
Մարեա Կարտպետուինայի հետ թէլ խմեցինք և
պառկեցինք. ինկ թէ որքան քնեցի, սիրելիս, չեմ
լիշում ճշմարիտ:

ԹԱԹՈՍ: Հըմ...

ՍԱՅԹԱՔ: Զեմ լիշում, քո արել, և լանկարծ
ինչ եմ տեսնում - ննջարանումս - երկու անպիտան
մաջլաջուն, որոնցից մէկը սկսեց ինձ խեզգել ասե-

լով. «Ա՛, դու քո մարդուն էիր ուզում հա, ահա քեզ մարդ»: Նստեց մէջքիս և սկսեց հասցնել մէկ թէ երկու, մէկ թէ երկու:

ԹԱՅԹՈՒՄ: Այ, այ, այ, և դուք չէք լիշում այդ մաջլաջունի, ալսինքն «խմբլիկի» երեսը:

ՍԱՅԹԱՔ: Իսկ և իսկ իմ դաժան մարդու պատկերն ունէր. մինչեւ անդամ ճակատի ուռողքն էլ ունէր: Տեսել ես, սիրելիս, իմ մարդու ճակատի պոզը:

ԹԱՅԹՈՒՄ: Օ, ինչպէս չէ, լետոյ, լետոյ:

ՍԱՅԹԱՔ: (Շարունակելով): Ես սկսում եմ բաւել. «Մարեա Կարապետովնա, Մարեա Կարապետովնա». Իհ, որտեղ է Մարեան՝ ուշադնաց է եղել:

ԹԱՅԹՈՒՄ: Իսկ մաջլաջունը Բնէ էր անսւմ:

ՍԱՅԹԱՔ: (Աչքերին նայելով): Սլդպէս մինչեւ առաւօտ խեղդում էր ինձ, մինչեւ որ հազիւ գարթեցի: Տէր Ասառած, դու պէտք է տեսել էիր թէ ինչպէս ձեռքս ու ոտքս գողում էին. գլուխս կատարեալ լիմարի պէս, իսկ մէջքիս որքան մըրջիւններ... Ասառած իմ, որքան մըրջիւններ... Այ, հիմալ էլ, տեսէք: (Մէջքը քորում է, Թաթոսը նմանապէս քորհում է):

ԹԱՅԹՈՒՄ: Հըմ, այդ շատ երկիւղալի է: (Գլուխը թափահարելով): Դուք բացի թէլից ուրիշ

Խմիչք չէք խմել Մարեա Կարապետովնաի հետ. օրինակ թէլի հետ ուզ չ'խառնեցիք կամ գոզինազ չ'կերաք:

ՍԱՅԹԱՔ: Ի՞նչու հոգուս մեղք անեմ. ուզ էլ կար... բայց այդ ի՞նչպէս իմացար. դու կախարդ ես, ինչ է:

ԹԱՅԹՈՒՄ: Եւ երեկի մաջլաջունի համար բան չ'թողեցիք մնայ: Օ՛, ուրեմն զարմանալի չէ, թէ ինչու է ձեզ խեղդելիս եղել: Թափու, դեռ չ'գիտէք թէ վերջը ինչեր է լինելու:

ՍԱՅԹԱՔ: 'Դ սէր Աստուծոյ, մի՛ վախեցրու, սիրելի գօքտոր... տղաչում եմ, մի՛ վախեցրու:

ԹԱՅԹՈՒՄ: Տեսէք թէ բանն ինչումն է: Ժամանակակից բժշկութեան մէջ իսկապէս որոշվում են երեք տեսակ գիտութիւն՝ Սիմպոնիա, Գիտքուաբառապէտ և Հօմեօպառակտ. բոլորը կախուած է նորանից թէ որով սկսել:

ՍԱՅԹԱՔ: Իսկ որն է աւելի արժանը:

ԹԱՅԹՈՒՄ: Ամենից արժանը սիմպատեան է. բայց ձեր կազմուածքին նայելով առանց գիտրութապիալի գժուար թէ գլուխ գայ բժշկութիւնը: Բացի գորանից ես չգիտեմ թէ դուք ինչպէս էք ուզում լաւանալ, շուտ թէ դանդաղ: Եթէ դանդաղ էք ուզում առողջանալ, այն ժամանակ շատ որ-

Ժան կը նստի և պէտք է ամբողջ մի տարի, ամեն
օր վիզիտներ տնէք ինձ:

ՍԱՅԹԱՔ: Աստուած մի ասասցէ, ալդ թնչ
ես ասում:

ԹԱԹՈՂՈՒ: Բայց ես կարող եմ մի ըոպէումն էլ
քժշկել, մեան մի փոքր թանկ կ'նստի:

ՍԱՅԹԱՔ: Նատ բարի, ինչ արած, լաւացրնւ
միան թէ չըչարչարես և ինդրեմ չը կտրատես:

ԹԱԹՈՂՈՒ: Ազնիւ խօսք, չեմ կտրատիլ... ո,
որքան կառկածուն էք: Դէհ, փակեցէք աչքերը և
լանկարծ վերկացէք: (Սայթաքեանը կատարում է
Թաթոսի պատուէրը): Այժմ պինդ ձայնով ասա-
նէք «մէկ թէ երկու, մէկ թէ երկու»:

ՍԱՅԹԱՔ: (Դոդդողալով եւ իւրաքանչիւր
քառից յետոյ ծանր շոնչ քաշելով): Մէկ... թէ...
երկու, մէկ... թէ... երկու:

ԹԱԹՈՂՈՒ: (Վերջին խօսքերին քոռնցքով
սինդ զարկում է մէջքին, Սայթաքեանը ընկնում
է քագկալուի վերայ): Մէկ թէ երկու:

ՍԱՅԹԱՔ: Օ՛, մէջքս, մէջքս:

ԹԱԹՈՂՈՒ: (Երեսին սիփոն է ածում): Վնաս
չկալ, կանցնի: Է՛, ալժմ թնչալէս էք զգում:

ՍԱՅԹԱՔ: (Աչքերը քանալով): Ոչինչ, կար-
ես մի փոքր լաւ եմ:

ԹԱԹՈՂՈՒ: Էլ ձեռքերդ չեն դողում:

ՍԱՅԹԱՔ: Ոչ:

ԹԱԹՈՂՈՒ: Մըջիւնները փախան:

ՍԱՅԹԱՔ: Այն, փախան... բայց ինչ որ մի
քան կրկին թիկունքիս մէջ կծում է:

ԹԱԹՈՂՈՒ: (Բարկացած): Է՛հ, օրհնուած հո-
գի, թնչու առաջուց չասացիք, ես ձեզ խմացնե-
լու բան կ'տայի, թնչ տեսակ կին էք եղել: (Ինքն
իրան): Արդեօք թնչ տամ, ամբողջ սողան քնքոլ-
շիկ օրիորդը խմեց, օղին անյարմտը է. իսկ լաբ-
լաբուն ափսոս է, պէտք կը գայ, ալդ Մադդանի
գեղն է: (Պահարանի վերայ տեսնում է մի զունա-
ւոր հեղուկ, սկսում է շարժել): Արդեօք թնչ կայ
սորա մէջ, էհ, ինչ ուզում է լինի, մի կաթիլը
թնչ կարող է վնասել: (Սայթաքեանին): Աչա,
իմեցէք, երկու կաթիլ բաւական է: (Խմում է
տաստիկ զգուանքով):

ՍԱՅԹԱՔ: Մի փոքր աղի էր, բայց փոլիթ չէ:

ԹԱԹՈՂՈՒ: Համը նշանակութիւն չունի, գուք
թնչալէս էք զգում ձեզ:

ՍԱՅԹԱՔ: Փառք Աստուծոյ: Օխան կարծես
թէ բալզամ լինէր, զարմանալի է, ներսս տաքա-
ցաւ: Օ՛հ, որքան չնորջակալ եմ, ոկրելիս, որքան,
չ'գիտեմ ինչպէս փոխարինեմ արած լաւութիւնդ:

ԹԱԹՈՂՈՒ: Ի՞նչպէս... միթէ չ'գնտէք: (Չեռ-
քերը մեկնելով՝ փող ողելու նշան է անում):

ՍԱՅԹԱՔԻ: (Թեղիկիւլը բանալով եւ ծիծաղելով երեսին): Կարմիրը բաւական չէ:

ԹԱԹՈՒՄ: Չեր կամքնէ, բայց եթէ կապուտն եւ աւելացնէք, վատ չի լինիլ: Դուք մոռանում եք որ բացի սիմպատիալից, ես ձեզ բժշկեցի, (շնչառելով) հիգ...րո...տրապիալով: (Ցոյց է տալիս սիփոնի վերայ):

ՍԱՅԹԱՔԻ: Եթէ ալդպէս է վեր առ, հոգիս: (Տալիս է հինգ ոսութի): Խոկ դու ամուսնացած ես:

ԹԱԹՈՒՄ: (Հառաշելով): Ե՛հ, ցաւակցաբար ամուսնացած եմ:

ՍԱՅԹԱՔԻ: (Սոյնպէս): Ե՛հ, ինչ արած, հոգիս, սիրիր կնօջդ քանի որ ամուսնացած ես: Օ՛, որքան բարիք արած կլինէիր՝ եթէ... (Դնում է դէպի դուռը եւ յանկարծ պոռալով): Օլ, օլ, օլ, այս ինչ է, օլ, օլ, օլ...

ԹԱԹՈՒՄ: Ի՞նչ է ինչ, ի՞նչ պատահեց:

ՍԱՅԹԱՔԻ: Սիրտս, սիրտս կտրատեց... օլ, օլ, օլ... մարդասալան... ասա շուշ ալդ ի՞նչ խմացրիք... վայ, վայ, վայ, օգնեցէք, օգնեցէք, վայ, վայ, վայ:

ԹԱԹՈՒՄ: (Շփոթուած): Կանցնի, կանցնի, մի վախէք, այդպէս էլ հարկաւոր էր, նոյն խոկ գիտութեան համար հարկաւոր էր:

ՍԱՅԹԱՔԻ: Թքել եմ գիտութեանդ վերայ, երբ պէտք է ոտներս ձգեմ... վայ, վայ, վայ... լսնում

ես, շնուռ օգնիր թէ չէ ալնպէս կ'պուտամ, որ բոլոր հիւանդներդ վախչեն... վայ, վայ, վայ... ճճճ սիրտս, սիրտս:

ԹԱԹՈՒՄ: (Կորցնելով իրան): Վահ, ինչ տեսակ կին էք, որքան կասկածոտ: Տեսէք, այնքան օլ, օլ, օլ վայ, վայ տըիք, որ իմ վորս էլ ցուեց: (Հնկն իրան): Մեատնի կանփէտը գուցէ հանդստացնի, հը... (Աշ զրպանից հանելով): Այս ըովէիս, այս բոպէիս բժշկեմ... ահա, ահա ընդունեցէք այս հաբը, ամենաընտիր հաբ: Փակեցէք աչքերը և կուլ տուէք լանկարծ:

ՍԱՅԹԱՔԻ: (Փակելով): Բայց վախում եմ, գօքտոր, որ նորից...

ԹԱԹՈՒՄ: Ե՛հ, կերէք, մի վախենաք, այս երրորդ գիտութիւնն է, ամենատանինաս՝ գօմէօպատիա: (Բարկացած): Ե՛հ, կուլ տուէք էլի: (Սայթաքեանը կուլէ տալիս. լուսթին): Ե՛, ի՞նչպէս է ալժմ ձեր սիրտը, անկարելի է որ լաւ չ'գգաք:

ՍԱՅԹԱՔԻ: Օխալ, շնորհակալ եմ, ի՞նչպէս մօրից նոր ծնուռած: Ե՛հ, ներողութիւն հոգիս, գուր տեղը վիրաւորեցի: (Ծիծաղելով): Ալժմ աեսնում եմ որ հրաշքներ ես գործում: (Լուսթին): Դու, սիրելիս, սովորութիւն չունիս անձամբ ալցելելու հիւանդներին:

ԹԱՅԹՈՒ: Համակրելի անձանց մօտ—ինչու չէ:
(Խորհրդատր հայեացք է զգում):

ՍԱՅԹՈՒՔ: (Տալով այցելում): Հասցէս՝ Սովիտ
Սալթաքեանց, լայտնի վաճառականի կին, ամէնքը
ճանաչում են, Միքայէլեան փողոցում:

ԹԱՅԹՈՒ: Անպատճառ, անպատճառ կ'մտնեմ:
(Եռանդով առաջնորդում է մինչեւ դուռը):

ՍԱՅԹՈՒՔ: Յ'տեսութիւն, ազնիւ բարեկամ:

ԹԱՅԹՈՒ: Յ'տեսութիւն, ողորմած տիկին: (Յե-
տեւից): Գիշերները կէս կէս Փունտ տաքացրած
խաւիծ կպցրէք ձեր կըծքի աջ և ձախ կողմը:
Տաք պառկեցէք, չ'մրտէք: Առաւօտները դեհօլէ
չ'մանգաք:

ՍԱՅԹՈՒՔ: (Դրսից): Շատ բարի, շատ բարի,
շնորհակալ եմ:

ՏԵՍԻԼ 11

ԹԱՅԹՈՒ (միայնակ)

ԹԱՅԹՈՒ: Սատանան տանէ, այս ինչ խմաց-
րի, հը: (Հոտ է քաշում շիշը եւ զզուանքով): Հը'մ...
թֆու թֆու... իրաւ որ... (Արագ դուրս է թա-
փում պատունանից): Օ', ինչ զզուելի հոտ ունէր...
բայց արի տես որ լաբարուն լաւացրեց: (Զեռքիրը
կոխում է նախ աջ, յետոյ նախ զրպանները
զարմացած): Վահ, այս ինչ է, չ'որ լաբարու-

ները ձախ գրպանումս էր. ուրեմն ես նրան ինչ
տուի հարի տեղ... (Յիշելով): Տէր իմ Աստուած,
այ քեզ խայտառակութիւն... շապկիս կոճակն եմ
տուել, հա, հա, հա, այ թէ ինչ է նշանակում
հաւատ ունենալ դէպի բժիշկը: Օ', աչքերգ բաց արա,
գօքտոր թախոս, զգուշ, որ այս անգամ լաւ պրծար:

ՏԵՍԻԼ 12

ԹԱՅԹՈՒ եւ ԴոհիԴոհկօնան երրուսնոր

ԵՐՐՈՒՍՆՈՐ: (Արագութեամբ ներս է մտնում,
մի առ մի բոլոր առարկաները դիմում, յանկարծ
կանգնում է եւ ծիծաղում, յետոյ ցուցամատով
խփում է Թաթոսի քնթին. վերջինը սոսկում է):
Քոնի տարի, քանի տարի:

ԹԱՅԹՈՒ: (Դողալով): Ո՞ւմմմ... պապատիւ
ունիմ...

ԵՐՐՈՒՍՆՈՐ: (Սպառնալով): Սուս, քո գործը
չէ... ամէնքի հետ. նստիր, նստիր շուտ: (Բոնի
նստեցնում է. բոնում է քթի ծայրից եւ բարձ-
րացնում վեր: Ստիպում է այդ որութեան մէջ
երկար նստել):

ԹԱՅԹՈՒ: Բբբայց դուք... ձձձեր հերթին ըլ-
ուսպասեցիք:

ԵՐՐՈՒՍՆՈՐ: (Նկատելով ափսէի վերայ սե-
լեռնկա, իսկում է զյսին): Լոքր, կոքո ու բաքո:

(Ժողից հանում է յիշատակարան եւ երեսին նայելով, անդադար քմծիծաղ գրում է մի բան): Անթուը գտատատան... սպանդարապետ քժշկական... անսուը մտատղ, կենաց ծառ... պինդ և յաւիտեան: (Դրաից լսում է զանգի ձայն. Երուանդը պոռում է): Մի խփեր զանգը, ջղերս գրգռւում են. անս, կը խեղդեմ, սրիկալ:

ԹԱԹՈՒՍ: (Խոյն ղերքի մէջ, երկիւղով): Աստուած վկայ, ես չէի:

ԵՐՈՒԱՆԴԻ: Լոկի: (Վեր է թոշում տեղից, յանկարծ մօտենում է, կզակն է բարձրացնում եւ ուղիղ աշքերին նայելով՝ շատ մօտից երգելով): Ասա, քանի տարի, քանի տարի. մէկ թէ երկու... տրալա լա, լա, լա, մէկ թէ երկու:

ԹԱԹՈՒՍ: Բբեալց...

ԵՐՈՒԱՆԴԻ: (Օճիքից քաշելով թափահարում է) Մէկ թէ երկու...

ԹԱԹՈՒՍ: (Երկիւղով): Բալց պարոն, խնդրեմ հանեցէք ձեր լեզուն:

ԵՐՈՒԱՆԴԻ: (Սոսկալի սերան քանալով, հանում է ամբողջ լեզոն): Ըհը...

ԹԱԹՈՒՍ: (Զգուշութեամբ վեր է կենում, մօտակայ սեղանից վերցնում է քիչ աղ և լեզով վրայ ցանելով, երկար նայում են իրար): Կապրէք — կէս տարի:

ԵՐՈՒԱՆԴԻ: Ծնօրհակալ եմ, ց'տեսութիւն: (Ալտակում է, յետոյ զոլոր առարկաներին ողջունում է եւ վերջը թաթոսի վերայ իվելով), Հը՛հ, կէս տարի, կէս տարի: (Արագ դուրս է գնում եւ մանապարհին բաղմակում է Արշինեանի հետ. վերջինը զլորվում է յատակի վերայ):

ՏԵՌԻԼ 13

ԹԱԹՈՒՍ, ԱՐԾԻՆԵԱՆ

ԹԱԹՈՒՍ: Անքաղաքավարի, բաւական չէ որ տպտակեց, թքեց երեսիս, լրբութեանը նայիր, դեռ փողս էլ չտուեց, խելագար: Սյո, Աստուած վկայ, խելագար էր:

ԱՐԾԻՆԵԱՆ: (Դժուարութեամբ վերկենալով տեղից): Հայկան, հերիք չէ որ հերթին չոպանեց, դեռ ինչպէս բօթեց էր:

ԹԱԹՈՒՍ: (Օգում է շորերը թափտալուն): Ի սէր Աստուծոյ, ներեցէք ինձ, խնդրում եմ համեցէք ալսուեղ, բագկաթուսի վերալ... (Խստեցնում է): Ի՞նչով կանող եմ օգտակար գտանել... դուք մի ալնալիսի երիտասարդ տեսք ունիք. ալնալիսի փառահեղ կազմուածք, վերջապէս ալնալիսի աչքի ընկնող չազութիւն, որ ճշմարիտ միմիալն կարող եմ հիանալ ձեզ վերալ: (Կողմ): Սատանան տանէ. հիմայ տես որ սա էլ խելագար լինի:

(Գլուխը լորելով): Ի՞նչ վատ խփեց անիծածը,
փոքր մնաց խեղդէր...

ԱՐԾԻՆ: Ե՛հ, թողէք խնդրեմ, պարոն դօք-
տոր, ձեր հիացմունքը. փայծաղս փճացել է, իսկ
դուք ինչեր էք տառմ:

ԹԱԹՈՒՄ: Ա՛խ, ի՞նչ անախորժ խօսք տա-
տիք՝ «փայծաղ»:

ԱՐԾԻՆ: Ի հարկէ անախորժ. բաւական է
ինձ թուլ տամ մի փոքր աւելարդ խմել կամ լի-
մարութիւն անել, իսկոյն փայծաղս սկսում է դող-
դողալ:

ԹԱԹՈՒՄ: Խօսալէս ձեր փայծաղը որտեղ է
գտնվում:

ԱՐԾԻՆ: Ես կարծում եմ որ աջ կողմը:
ԹԱԹՈՒՄ: Հըմ, նշանակում է որ ձեր աջ
կողմն է ցաւում:

ԱՐԾԻՆ: Ի հարկէ, քանի որ աջ կողմս է:

ԹԱԹՈՒՄ: Խնդրեմ մի զարմանաք: Որպէս զի
քժշկականութիւնը չ'սխալուի, շատ կարեուի է որ
ինքը հիւանդը գլխի ընկնի թէ ինչ բան որտե-
ղիցն է ցաւում: (Դուռը թակում են): Ո՞վ է:
(Մասնութ է Մազդանը, տալիս է մի տուսակ եւ
անմիջապէս դուրս գնում: Թաթուսը կարդում է
կիսածայն, բայց պարզ): «Թաթոս ջան, մի վատ
դեղ քրիր ալդ մարդու համար. երբ ես ալդ հաստ

դերձակին տալմա էի կարել տալիս, անպիտանը
փորձի ժամանակ ինձ անդադար կսմտում էր»:
(Բարկացած): Ա՛, դու խալտառակ, կովի գունչ...
տես, տես այս հաստափորին, դեռ կսմտում էլ է...
սպասիր, հավան, խելագարի վրէժը քեզանից հո-
նեմ: Ես քեզ ցոյց կտամ թէ ինչպէս են տալմայ
կարում: (Բարկացած ման է զալիս):

ԱՐԾԻՆ: Ի՞նչ է, ի՞նչ պատահեց:

ԹԱԹՈՒՄ: Աստուած ոչ գիտէ լիմարի գլուխը:
Հեռագիր է, հեռագիր, հասկանում ես: Եշանու-
հի Տալ-մայեանցը յանկարծ հիւանդացել է և խնդ-
րում է անմիջապէս ացցել եմ:

ԱՐԾԻՆ: Նշանակում է դուք շտապուժ էք
և չէք կարող ինձ նայել:

ԹԱԹՈՒՄ: Ալու: (Կոշտ): Կանգցեցէք մի սոքի
վերաբ:

ԱՐԾԻՆ: Ի՞նչպէս:

ԹԱԹՈՒՄ: Ալսակս: (Ցոյց է տալիս): Սիթէ
չ'գիտես պարուհիք ինչպէս են անում:

ԱՐԾԻՆ: Ներեցէք, դօքտոր, ես դժուա-
բանում եմ:

ԹԱԹՈՒՄ: (Ժխելով): Ա՛, դժուաբանում էք,
բայց այդ շատ երկիւզալի է և կարող էք միան-
գամայն...

ԱՐԾԻՆ: Ի՞նչ, վատնգ է սպառնում:

ԹԱԹՈՒՄ: Աստուած ոչ գիտէ, ի հարկէ որ...

ԱՐԾԻՆ: Մի դեղ, մի ճար արէք, աղացում եմ...

ԹԱԹՈՒՄ: Այդ հիւանդութիւնը ճար չունի. միմիայն մի միջոց կայ՝ վերջին գիտութիւն... կ'օդնի՛ լու, չի օգնի՝ ջհանդամը:

ԱՐԾԻՆ: Ասացէք, ասացէք, աղացում եմ:

ԹԱԹՈՒՄ: Ամէն օր երկու բաժին սապնաջրով եփոծ խաշ կերէք:

ԱՐԾԻՆ: Ոչ, ոչ, խղճացէք. պ. բժիշկ, խնալեցէք ինձ թշուառիս: Երբեմն այն տստիճան սաստիկ է լինում ցուս, որ ինչպէս եզ բառաջում եմ և մինչեւ անդամ գետնին գլոր գլոր եմ գալիս: Խնդրում եմ, աղացում, սպարեցրէք հեշտ միջոց, պարոն պրօֆեսոր, իմ լուսը ձեզ վերայ է:

ԹԱԹՈՒՄ: (Խիստ): Գլորուեցէք տեսնեմ, շատ հետաքրքիր է:

ԱՐԾԻՆ: Բայ ինչ կայ այստեղ հետաքրքիր:

ԹԱԹՈՒՄ: Գլորուեցէք, ձեզ ասում եմ. այդ իմ պահանջը չէ, գիտութիւնն է այդպէս սպահանջում, հասկանում էք, գիտութիւնը. թէ չէ թքածքեց վերայ, ինձ համար միենոյն է, կտմենում էք մեռէք, ինչ ինչ: (Նստում է եւ ոտքը ոտքի վերայ ղնելով սուլում է):

ԱՐԾԻՆ: Բայց, պարոն գօքտոր...

ԹԱԹՈՒՄ: Ձէք ուզում, գլորուել, որ ես տեսնեմ թէ բանն ինչումն է:

ԱՐԾԻՆ: Ե՛հ, ինչ արած, քանի որ կարեու է գիտութեան համար... — համեցէք... (Յետ հանելով սիրթիւկը): Տեսէք, պարոն գօքտոր, առաջ առաջ այս տեղս է բռնում և ծակծկում...

ԹԱԹՈՒՄ: Հա, յետո՞յ:

ԱՐԾԻՆ: Յետոյ այստեղս է թոթում:

ԹԱԹՈՒՄ: Վերջը, վերջը...

ԱՐԾԻՆ: Վերջը միանգամից թէ այստեղս և թէ ամէն տեղ, և ես սկսում եմ ակամայ այսպէս... (Սկսում է զորուել եւ չորքոտանու նման շըշել եւ ծովուել): Եզան պէս զոռալ... ըմբ... մըբ... մըբ... (Թաթոսը երգում է ժամանակակից մի լնդիանցած ուամկական երգ, որ ծիծառ յարուցանէ յետոյ սուլում է եւ փողերը համարում):

§ Ե Ս Ի Լ 14

ՆՈՅՆՔ եւ ԹԵՌԴՈՐՈՍ ՄԱՍՈՒԻՌԵԱՆ

ՄԱՄՐՈՒԻՌԵԱՆ: (Կարծ յուութիւնից յետոյ ժոտենում է Թաթոսին եւ ըռնելով նորա ականջից): Այդ ինչեր ես անո՞մ այստեղ, խարդախ անպիտան: (Թաթոս զարուբած սժշկի ծայնից՝ ծնկները ծալծալվում են):

ԹԱԹՈՒՄ: Ոչինչ... ոչինչ. պարոն գօկտոր:

ՄԱՐՈՒԻՐԵԱՆ: Դուքս իսկոյն այս տաճից:

ԱՐԾԻՆ: Բնչպէս, դուք...

ՄԱՐՈՒԻՐ: Այս, նոյն ինքն բժիշկ Մամուլ-
րեան: Իսկ զու, գրատանտահատ, ժուղիկ խարերալ.
իսկոյն ունեցած քարգգ հաւաքիր և դուքս իմ տա-
ճից: (Դէպի դռները): Մագդան, լայտնիր ամեն-
քին որ այսօր հիւանդներին չեմ ընդունում:

ԹԱԽՈՒՅ: (Որ շարացած կանգնած է): Ըն,
Թաթոս, քո բազդ գրողին ինչ ասեմ:—(Գլուխը
քորելով զուրա է զնում):

ՄԱՐՈՒԻՐ: (Յեմելից): Մի ժամից կ'ստանաք
ձեր վարձը, (Հեգուական ծիծաղով): Հա, հա, հա,
մեծապատիւ գոկտոր Թաթոս, սրիկալ:

Ա. Ա. Պ. Ա. Գ. Ա Յ Յ Յ Յ

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0153146

